

Sähkön siirtohinnan tehomaksu ja joustava sähköjärjestelmä

Kuluttajan näkökulma tehopohjaiseen siirtomaksuun – työpaja

24.4.2018

Maria Kopsakangas-Savolainen

24/4/2018

Mitä on kysyntäjousto?

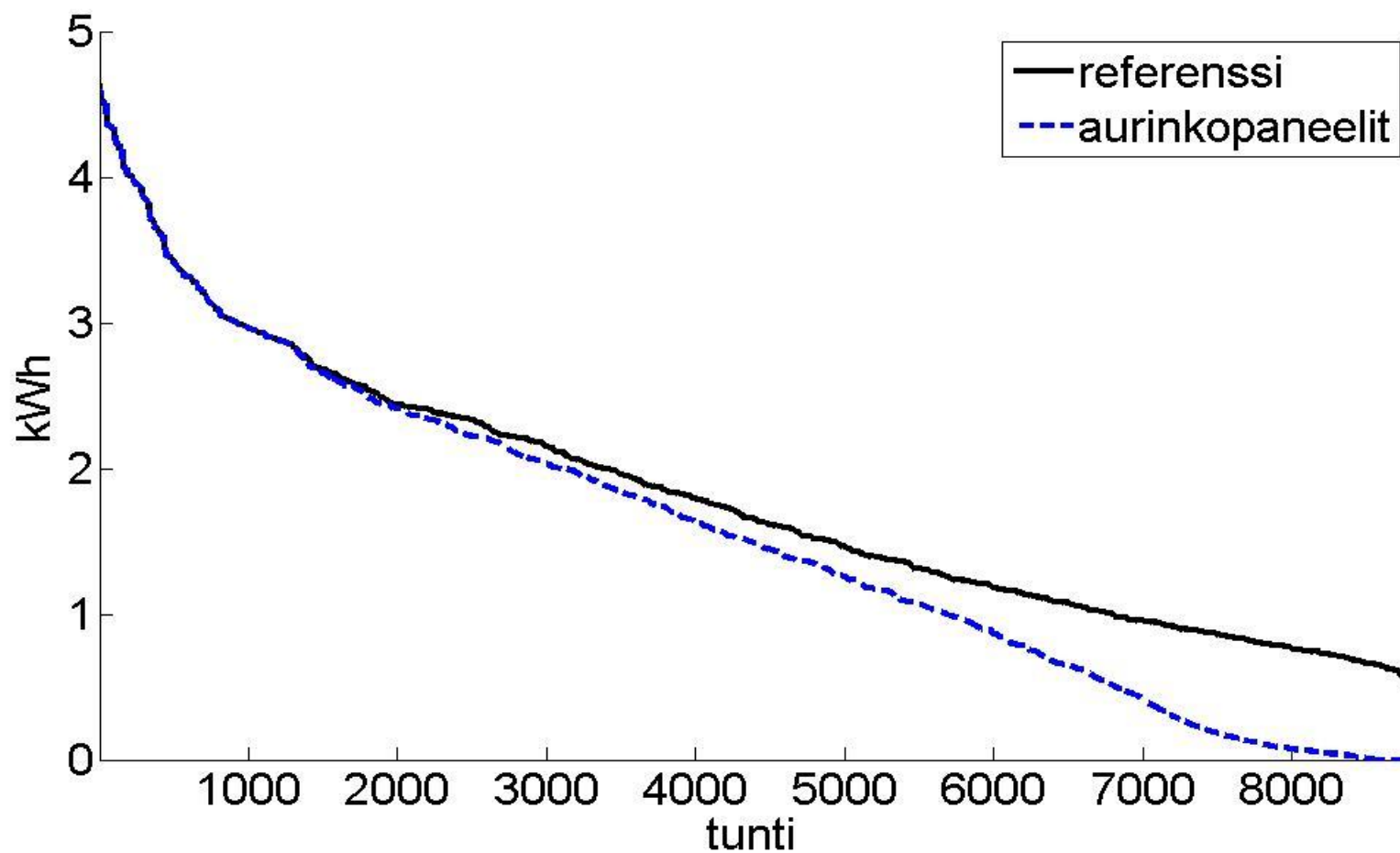
- Kysynnän reagoimista johonkin eksogeeniseen tekijään (kuten hinta).
- Kysyntä voi (ja sen on tarpeen) joustaa SEKÄ ylös- että alaspäin.

Mikä hinta kysyntään vaikuttaa?

- Kuluttaja arvio kuluttamansa sähkön kokonaishintaa.
- Kun haetaan hinnan käyttäytymisvaikutusta täytyy eri hintakomponentteja arvioida yhdessä ja huomioida myös niiden ristikkäisvaikutukset.

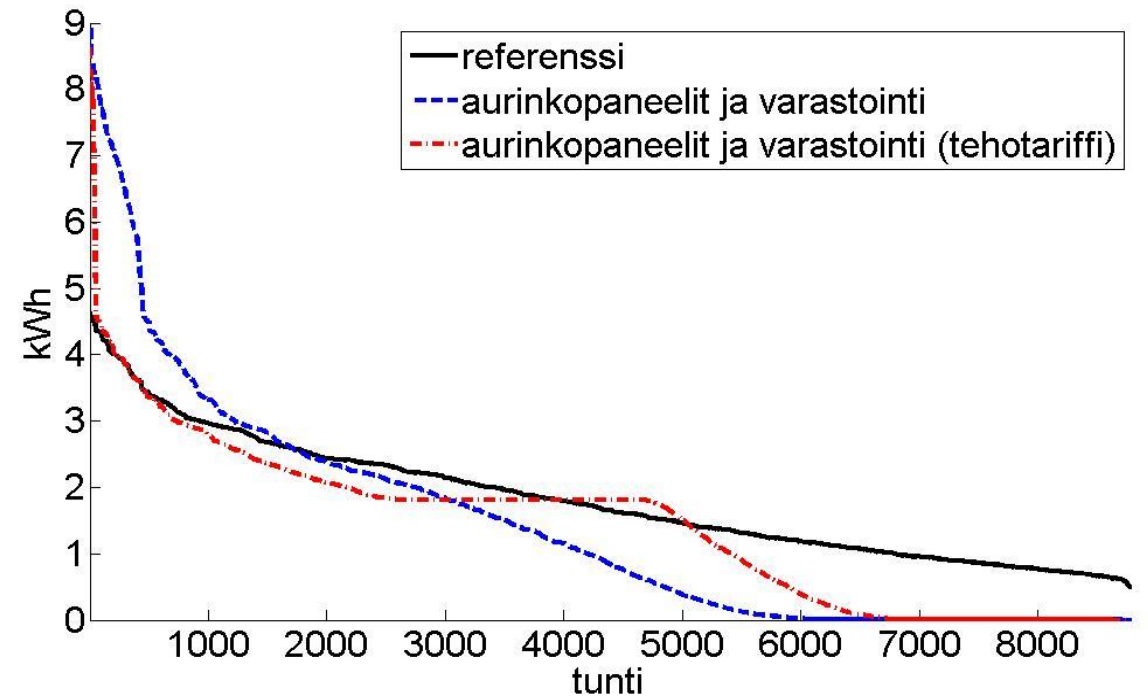
- Energian hinta: perustuu systeemin rajakustannushintaan kultakin tunnilta
  - Ongelma: johtuen alhaisesta päästöoikeuden hinnasta ei pidä sisällään oikeaa (täydellistä) informaatiota koskien päästöjen ulkoishaittoja.
- Siirtohinta: s/kWh + kiinteä hinta
  - Ongelma: ei anna signaalia kuluttaa verkon kannalta optimaalisesti.
- Verot: energiamaksu, huoltovarmuusmaksu, arvonnisävero
  - Ongelma: ei ohjaa kulutuksen ajoittumista, voi vaimentaa muiden markkinamekanismien tehoa.

Taustaa jakeluhinnan muutostarpeelle

Pientuotannon vaikutus kotitalouden energia- ja tehoerusteiseen siirtomaksuun.

	Referenssi	Aurinkopaneeli	Aurinkopaneeli ja varastointi
Verkosta ostettu sähkö [kWh/vuosi]	15926	13680	12533
Energiaperusteinen siirtomaksu [€/vuosi]	681	585	538
Tehoperusteinen siirtomaksu [€/vuosi]	681	646	515
Muutos [€/vuosi]		+61	-23

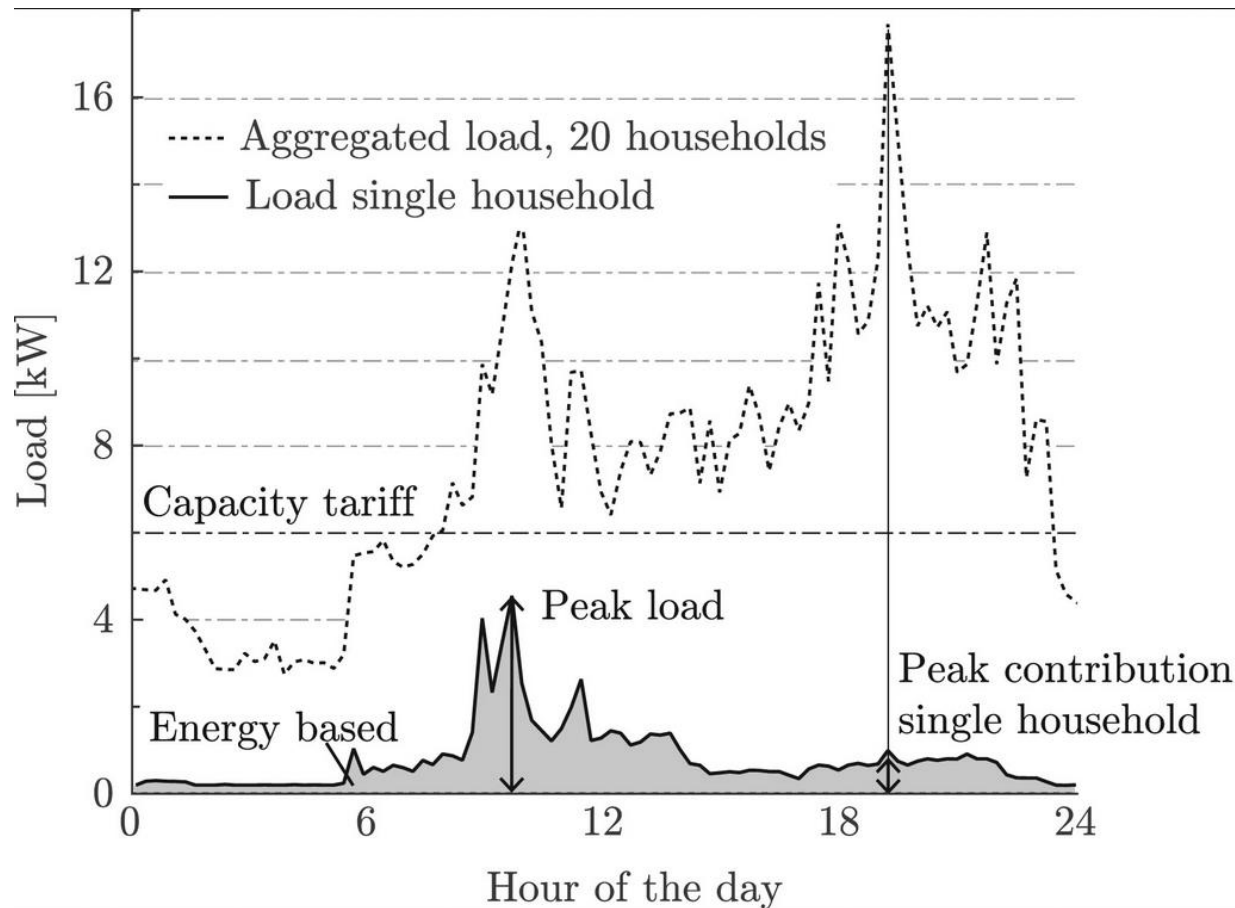

Jakeluverkosta siirretyn sähkön pysyvyysskäyrät varastoinnin kanssa

Verkon tariffirakenteen tavoitteet

1. Kustannusvastaavuus
2. Allokatiivinen tehokkuus
3. Saatavuus
4. Läpinäkyvyys
5. Ymmärrettävyys
6. Ennustettavuus
7. Kestävyys

Eri tariffivaihtoehtojen vertailua

- Energy consumption based tariff

$$T_{eng} = p_{fix} + p_{eng} \sum_{t=0}^{T_{year}} E(t)$$

- Fixed Tariff

$$T_{fix} = p_{fix}$$

- Peak load Tariff

$$T_{peak} = p_{fix} + p_{peak} |P_{max}|$$

- Peak load contribution Tariff

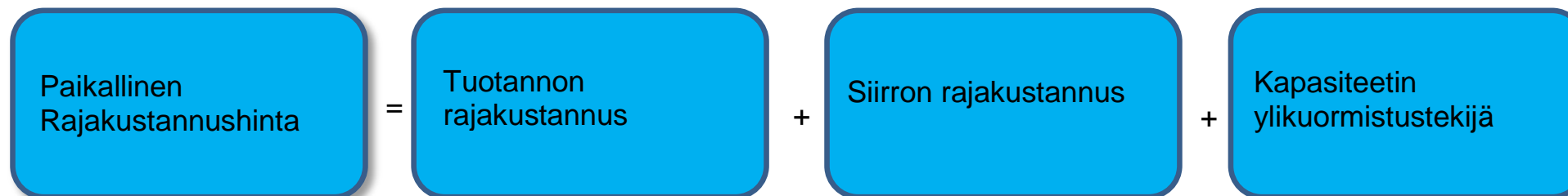
$$T_{ctb} = p_{fix} + p_{ctb} \frac{P(t_{peak})}{P_{tot}(t_{peak})}$$

- Capacity based tariff

$$T_{cap} = p_{cap} \left(\frac{|P_{max}|}{dP_{cap}} \right)$$

Tehokkaan hinnan tulisi sisältää kaikki olennainen tieto energiasta ja siirrosta kyseisellä ajanhetkellä kyseisessä kulutuspisteessä

- Paikallinen rajakustannushinta (LMP)

- Tuotannon rajakustannushinta = Energian tuotannon rajakustannus (sisältäen hiilidioksidin todellisen ulkoisvaikutus kustannuksen)
- Jakelun rajakustannushinta = siirron häviöt
- Siirron ylikuormitustekijä (signaloi niukkuudesta)
- Lisäksi tulee kattaa uponneet kustannukset: esim. Ramsey hinta tai optimaalinen kaksihintatariffi

HAASTE 1: Tukku-, jakelu-, ja vähittäismarkkinoiden hinnoittelun linkittäminen siten että hinnat eivät anna ristiriitaisia käyttäytymiskannustimia ja että hinnat sisältävät kaiken tarvittavan informaation (ulkoisvaikutukset, kustannukset).

HAASTE 2: Verkon laajennus versus muut työkalut verkon hallintaan kuten kysyntäjousto ja varastointi. Tähän sääntelymallilla voi olla suuri vaikutus.

HAASTE 3: Kuinka pitää hinnoittelu ja muut kannustinmekanismit riittävän yksinkertaisina ja ymmärrettävinä kaikkien markkinaosapuolten näkökulmasta.

Mikä tämä on?

$$E(C_{\text{taul}}) = 0.532(n_1+n_2+n_3) + 0.33n_1 E(t) + 0.23n_{21}E(t_{21} < 5.6) + n_3[0.33*5.6 + 0.09E(t_{31} > 5.6)] + 0.20n_{22}E(t_{22} < 5.6) + n_{J2}[0.33*5.6 + 0.09E(t_{32} > 5.6)] - E(P)$$

Vastaus: Kuluttajan optimointitehtävä kaukopuheluiden operaattorin valintaan (Koski-Svento, KAK 3/95).

Tämän tyyppistä lopputulosta muuttuvilla sähkömarkkinoilla tulisi välttää.

'All we need to do is make sure we keep on talking'

Stephen Hawking and Pink Floyd

The Division bell (1994)

The Endless River (2014)